

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Вченої ради ХДАЕУ
протокол від 28.12.2023 року № 5

Введено в дію:
наказ від 28.12.2023 р. № 46 -ОД

**ПОЛОЖЕННЯ
про службу охорони праці**

м. Кропивницький 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про службу охорони праці Херсонського державного аграрно-економічного університету (далі – Положення) розроблене на підставі Закону України «Про охорону праці», Типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 15 листопада 2004 року № 255 (зі змінами).

1.2. Служба охорони праці створюється згідно із Законом України «Про охорону праці» для організації виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям в процесі трудової діяльності та освітнього процесу.

1.3. Служба охорони праці функціонує як самостійний структурний підрозділ і підпорядковується безпосередньо ректору університету.

1.4. Працівники служби охорони праці у своїй діяльності керуються чинним законодавством України, нормативно-правовими актами з охорони праці, колективним договором, міжгалузевими і галузевими нормативними актами з охорони праці та цим Положенням.

1.5. Службу охорони праці очолює начальник, який повинен відповідати таким кваліфікаційним вимогам: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст) та стаж роботи за спеціальністю не менше двох років.

1.6. Начальник служби охорони праці керує роботою структурного підрозділу і здійснює повноваження щодо нагляду за дотриманням законодавства про охорону праці в Херсонському державному аграрно-економічному університеті (далі – Університет).

1.7. На спеціалістів служби охорони праці покладаються відповідні повноваження зі здійснення нагляду за охороною праці в Університеті

Перелік функціональних обов'язків, повноважень, відповідальності, заміщення під час відсутності керівника служби охорони праці визначаються відповідними посадовими інструкціями.

Працівники служби охорони праці не можуть залучатися до виконання функцій, не передбачених Законом «Про охорону праці» та цим Положенням.

1.8. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці працівників служби охорони праці проводиться в установленому законодавством порядку під час прийняття на роботу та періодично один раз на три роки.

1.9. Ліквідація служби охорони праці допускається тільки в разі ліквідації університету.

2. Завдання

2.1.Опрацювання ефективної системи управління охороною праці в Університеті та сприяння удосконаленню діяльності у цьому напрямку кожного структурного підрозділу, кожного працівника. Забезпечення фахової підтримки рішень ректора з питань охорони праці.

2.2.Організація проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам під час освітнього процесу, професійним захворюванням та іншим випадкам загрози життю або здоров'ю працівників та здобувачів вищої освіти.

2.3.Вивчення та сприяння впровадженню досягнень науки і техніки, прогресивних і безпечних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працівників.

2.4.Контроль за дотриманням учасниками освітнього процесу та іншими працівниками Університету вимог чинного законодавства України та інших нормативно-правових актів з охорони праці, положень розділу «Охорона праці» Колективного договору та актів з охорони праці, що діють в Університеті.

2.5.Інформування та надання роз'яснень учасникам освітнього процесу та іншим працівникам Університету з питань охорони праці.

3. Функції

3.1. Розроблення спільно з іншими структурними підрозділами університету комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці, планів, програм поліпшення умов праці та навчання, запобігання виробничому травматизму, професійним захворюванням, надання організаційно методичної допомоги у виконанні запланованих заходів.

3.2. Підготовка проєктів наказів з питань охорони праці та внесення їх на розгляд ректору університету.

3.3. Проведення спільно з представниками інших структурних підрозділів і за участю представників професійної спілки університету перевірок дотримання працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

3.4. Складання звітності з охорони праці за встановленими формами.

3.5. Проведення з працівниками університету вступного інструктажу з охорони праці.

3.6. Ведення обліку та проведення аналізу причин виробничого травматизму, професійних захворювань, аварій, заподіяної ними шкоди.

3.7. Забезпечення належного оформлення і зберігання документації з питань охорони праці, а також своєчасної передачі їх до архіву для тривалого зберігання згідно з установленим порядком.

3.8. Складання за участю керівників структурних підрозділів університету переліків професій, посад і видів робіт, на які повинні бути розроблені інструкції з охорони (безпеки) праці, що діють в межах університету, надання методичної допомоги під час їх розроблення.

3.9. Інформування працівників про основні вимоги законів, інших нормативно-правових актів та актів з охорони праці, що діють в межах університету.

3.10. Розгляд:

1) питань про підтвердження наявності небезпечної виробничої ситуації, що стала причиною відмови працівника від виконання дорученої роботи, відповідно до законодавства (у разі необхідності);

2) листів, заяв, скарг учасників освітнього процесу, що стосуються питань додержання законодавства про охорону праці;

3.11. Організація:

1) забезпечення структурних підрозділів нормативно-правовими актами та актами з охорони праці, що діють в межах університету, посібниками, навчальними матеріалами з цих питань;

2) роботи кабінету з охорони праці, підготовки інформаційних стендів, кутків з охорони праці тощо;

3) нарад, семінарів, конкурсів тощо з питань охорони праці;

4) пропаганди з питань охорони праці з використанням інформаційних засобів.

3.12. Участь у:

1) розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337;

2) складанні санітарно-гігієнічної характеристики умов праці працівників, які проходять обстеження щодо наявності профзахворювань;

3) проведенні внутрішнього аудиту охорони праці та атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;

4) роботі комісій з приймання в експлуатацію закінчених будівництвом, реконструкцією або технічним переозброєнням об'єктів виробничого та

соціально-культурного призначення, відремонтованого або модернізованого устаткування в частині дотримання вимог охорони (безпеки) праці;

5) розробленні положень, інструкцій, розділу «Охорона праці» Колективного договору, інших актів з охорони (безпеки) праці, що діють у межах університету;

6) складанні переліків професій і посад, згідно з якими працівники повинні проходити обов'язкові попередні і періодичні медичні огляди;

7) організації навчання з питань охорони праці;

8) роботі комісії з перевірки знань з питань охорони праці;

3.13. Забезпечення організаційної підтримки роботи комісії з питань охорони праці університету.

3.14. Контроль за:

1) виконанням заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором та заходами, спрямованими на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань;

2) проведенням ідентифікації та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;

3) наявністю в структурних підрозділах інструкцій з охорони праці згідно з переліком професій, посад і видів робіт, своєчасним внесенням в них змін;

4) своєчасним проведенням необхідних випробувань і технічних оглядів, устаткування;

5) станом запобіжних і захисних пристроїв, вентиляційних систем;

6) своєчасним проведенням навчання з питань охорони праці, всіх видів інструктажу з охорони праці;

7) забезпеченням працівників відповідно до законодавства спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами;

8) організацією зберігання, прання, хімічного чищення, сушіння, знепилювання і ремонту спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту;

9) санітарно-гігієнічними і санітарно побутовими умовами учасників освітнього процесу згідно з нормативно-правовими актами;

10) своєчасним і правильним наданням працівникам пільг і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці, забезпечення їх лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або рівноцінними йому харчовими продуктами, газованою солоною водою, наданням оплачуваних перерв санітарно

оздоровчого призначення тощо відповідно до вимог законодавства та колективного договору;

11) дотриманням у належному безпечному стані території університету, внутрішніх доріг та пішохідних доріжок;

12) організацією робочих місць відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці;

13) використанням цільових коштів, виділених для виконання комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці;

14) застосуванням праці жінок, інвалідів і осіб, молодших 18 років, відповідно до законодавства;

15) виконанням приписів посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці та поданням страхового експерта з охорони праці;

16) проведенням попередніх (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці, або таких, де є потреба у професійному доборі, щорічних обов'язкових медичних оглядів осіб віком до 21 року.

4. Права

4.1. Спеціалісти служби охорони праці Університету мають право:

1) представляти інтереси Університету в установленому порядку в державних та громадських установах при розгляді питань охорони праці;

2) безперешкодно в будь-який час відвідувати структурні підрозділи Університету;

3) перевіряти стан безпеки, гігієни праці в Університеті;

4) залучати спеціалістів Університету (за попередньою згодою їх керівників) до перевірок з питань додержання законодавства про охорону праці.

4.2. Спеціалісти служби охорони праці у разі виявлення порушень охорони праці мають право:

- видавати керівникам структурних підрозділів Університету обов'язкові для виконання приписи щодо усунення наявних недоліків (за формою згідно з Додатком) щодо усунення наявних недоліків, одержувати від них необхідні відомості, документацію і пояснення з питань охорони праці. Припис інженера з охорони праці може скасувати лише ректор. Припис складається в 2 примірниках, один з яких видається керівникові структурного підрозділу, лабораторії, відділу, керівникові робіт, об'єкта, другий залишається та

реєструється у службі охорони праці і зберігається протягом 5 років. Якщо керівник структурного підрозділу Університету відмовляється від підпису в одержанні припису, керівник служби охорони праці надсилає відповідне подання на ім'я особи, якій адміністративно підпорядкований цей структурний підрозділ, або ректору.

- вимагати відсторонення від роботи осіб, які не пройшли передбачених законодавством медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань і не мають допуску до відповідних робіт або не виконують вимог нормативно-правових актів з охорони праці;

- зупиняти роботу структурного підрозділу у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю учасників освітнього процесу та інших працівників Університету;

- надсилати ректору подання про притягнення до відповідальності працівників, які порушують вимоги щодо охорони праці.

5. Організація взаємодії служби охорони праці

5.1. Робота служби охорони праці Університету здійснюється відповідно до плану роботи та графіків обстежень, затверджених ректором Університету.

5.2. Служба охорони праці взаємодіє з іншими структурними підрозділами, службами, фахівцями Університету та представниками профспілки.

5.3. Служба охорони праці Університету будує свої взаємовідносини у встановленому порядку із Головним управлінням Держпраці у Херсонській області; Головним управлінням ДСНС України у Херсонській області; управліннями статистики; установами виконавчої влади; лікувально-профілактичними закладами; товариствами, фірмами, установами та організаціями всіх форм власності, які проводять розробку та виготовлення устаткування, а також засобів колективного та індивідуального захисту, розробку і видання нормативних актів, навчальних відеофільмів, альбомів, плакатів тощо з питань охорони праці.

6. Відповідальність працівників служби охорони праці

Працівники служби охорони праці несуть персональну відповідальність за:

6.1. Невідповідність прийнятих ним рішень вимогам чинного законодавства з охорони праці.

6.2. Невиконання своїх службових обов'язків, передбаченим цим Положенням та посадовими інструкціями.

6.3. Недостовірність та несвоєчасність підготовки статистичних звітів з охорони праці.

6.4. Низьку якість проведеного ними розслідування нещасних випадків на виробництві.

6.5. Несвоєчасне виконання рішень і розпоряджень ректора Університету.

6.6. Порухення правил обліку, зберігання та контролю за документами, які готує служба охорони праці.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення про службу охорони праці Херсонського державного аграрно-економічного університету затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у зв'язку зі зміною законодавства шляхом викладення його в новій редакції.